

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Polityka wobec internetu i zarządzanie internetem – Rola Europy w kształtowaniu przyszłości zarządzania internetem”

COM(2014) 72 final

(2014/C 451/24)

Sprawozdawca: **Antonio LONGO**

Dnia 7 marca 2014 r. Komisja, działając na podstawie art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Polityka wobec internetu i zarządzanie internetem – Rola Europy w kształtowaniu przyszłości zarządzania internetem”

COM(2014) 72 final.

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 18 czerwca 2014 r.

Na 500. sesji plenarnej w dniach 9–10 lipca 2014 r. (posiedzenie z 10 lipca) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny stosunkiem głosów 180 do 8 – 13 osób wstrzymało się od głosu – przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 **W pierwszej kolejności EKES przypomina o tym, co zostało stwierdzone w licznych opiniach wydanych w ciągu ostatnich kilku lat na temat znaczenia internetu jako niezbędnego warunku rozwoju gospodarczego, zatrudnienia, innowacji technologicznych i integracji społecznej.**

1.2 **Komitet w pełni popiera dążenie Komisji do zapewnienia zdecydowanego wsparcia dla obrony i propagowania praw podstawowych i wartości demokratycznych**, jak również koncepcji prawnej jednolitej sieci podlegającej, podobnie jak inne obszary, jednolitym przepisom wspólnotowym, a nie „podzielonej” i objętej różnymi, potencjalnie sprzecznymi ze sobą regulacjami.

1.3 **Ważne jest, aby w kontekście zarządzania siecią w przyszłości skupić się na istotnej wartości, która wynika z jej otwartego, rozproszonego i neutralnego charakteru oraz jak najmniejszych barier w dostępie do sieci dla wszystkich.** EKES zwraca jednak uwagę, że w komunikacie **zawarto niewyczerpującą definicję zarówno koncepcji zarządzania opartego na współdziałaniu, do którego powinna przyczynić się UE, jak i instrumentów i procedur**, które miałyby zapewnić procesy decyzyjne dotyczące internetu oparte na udziale wielu zainteresowanych stron. W szczególności należy doprecyzować, kto powinien przeprowadzać kontrolę zarządzania siecią.

1.4 W kontekście **zakończenia pełnienia przez ICANN i IANA ich dotychczasowych funkcji** Komitet uważa za stosowne, aby Komisja w sposób zdecydowany podjęła kwestię roli Unii Europejskiej w strukturach przyszłego ponadnarodowego organu.

1.5 Do wzmocnienia zaufania do internetu z pewnością przyczyni się akt „Habeas corpus w przestrzeni cyfrowej” przyjęty przez Parlament Europejski, jak i wdrożenie środków, które w „pakiecie telekomunikacyjnym” przewidziano dla jednolitego europejskiego rynku telekomunikacyjnego.

1.6 **Wybór norm technicznych** może mieć znaczący wpływ na prawa obywateli, w tym wolność wypowiedzi, ochronę danych osobowych i bezpieczeństwo użytkowników, a także na dostęp do treści. Od samego początku internet jest tak zaprojektowany, by w pełni wspierać prawa obywateli. Zagrożeniem dla praw były działania rządów i operatorów stron internetowych, których kontrola jest niezależna od sieci. Pomimo tego nadal właściwe byłoby **przyjęcie zaleceń, które zapewniłyby zgodność tych wybranych norm technicznych z prawami człowieka.**

1.7 W zakresie **aspektów prawnych związanych z internetem** EKES popiera zamiar Komisji dotyczący wszczęcia **analizy ryzyka kolizji jurysdykcji i przepisów prawa na szczeblu międzynarodowym**, które to zjawisko często potęgują regulacje wydawane przez poszczególne niezależne organy regulacyjne.

1.8 EKES zauważa, że w komunikacie w ogóle nie wspomniano o szeregu budzących jego zaniepokojenie kwestii technicznych i operacyjnych. Oto najważniejsze z nich:

- przyszła przepustowość sieci, zważywszy na wzrost wykładniczy ruchu w internecie i brak zorganizowanego planowania przepustowości;
- neutralność sieci, uznawana za kluczową dla agendy cyfrowej;
- metodologia wyszukiwarek internetowych i prezentacja wyników, co jest bardzo istotną kwestią.

1.9 EKES podkreśla **znaczenie integracji**. W celu stworzenia warunków dla społeczeństwa prawdziwie integracyjnego wysiłki UE na rzecz globalnego zarządzania internetem muszą wiązać się z propagowaniem polityki integracji w zakresie ICT (zob. deklaracja ryska (2006 r.) na marginesie konferencji ministerialnej „ICT dla społeczeństwa integracyjnego”, w której przewidziano szereg zobowiązań, jakie należy podjąć w celu zapewnienia wdrożenia rozwiązań ICT na rzecz osób starszych oraz w zakresie dostępności elektronicznej w UE). Internet sam w sobie ma charakter sprzyjający włączeniu społecznemu, co uwzględniono w karcie ICAAN. Dostęp jest kontrolowany przez dostawców usług komunikacyjnych (CSP) i dostawców usług internetowych (ISP), których działalność jest regulowana przez administracje krajowe. Odpowiedzialność za włączenie społeczne spoczywa na tych właśnie urządzeniach regulacyjnych, zaś w UE na Komisji Europejskiej.

1.10 EKES wyraża również nadzieję, że Forum Zarządzania Internetem (IGF) w coraz większym stopniu będzie stawało się miejscem spotkań wszystkich stron zainteresowanych internetem. **UE musi odegrać istotną rolę** podczas następnego IGF, które odbędzie się w Stambule, dzięki wspólnym działaniom Komisji, państw członkowskich i społeczeństwa obywatelskiego.

2. Wprowadzenie

2.1 Internet jest zjawiskiem wielowymiarowym, które nie podlega ogólnej kontroli. Następujące elementy mają największą wagę:

- a) Z samego założenia internet jest siecią skupiającą sieci. Każda z nich jest niezależna, a wiele ma charakter spółek publicznych. Ponieważ nie ma ogólnego planu obsłużenia wykładniczego wzrostu ruchu w internecie, sieci fizyczne są prawdopodobnie najsłabszym ogniwem internetu, co ma poważne konsekwencje dla rozwoju światowego społeczeństwa.
- b) Administrowanie nazwami domen (.com) i ich rejestracja oraz zarządzanie adresami IP odbywają się w sposób zdecentralizowany. Zajmuje się tym Internetowa Korporacja ds. Nadawania Nazw i Numerów (ICANN – *Internet Corporation for Assigned Names and Numbers*) z siedzibą w Kalifornii. Udział w zarządzaniu tą korporacją jest zasadniczym tematem komunikatu Komisji.
- c) Normy i protokoły światowej sieci internetowej (WWW) opracowywane są przez konsorcjum World Wide Web (W3C), podczas gdy rozwojem internetu zajmuje się grupa zadaniowa ds. inżynierii internetowej (IETF – *Internet Engineering Task Force*).
- d) Dostawcy usług internetowych rejestrują użytkowników i udostępniają im internet.
- e) Przeglądarki, takie jak Internet Explorer, oraz wyszukiwarki, takie jak Google, umożliwiają korzystanie z internetu. Niektóre z tych usług okazały się bardzo kontrowersyjne.
- f) Usługi sieci społecznościowej, takie jak Facebook czy Twitter, odgrywały wyraźną rolę w niepokojach społecznych i walce o swobody obywatelskie w wielu krajach.

- g) Usługi przetwarzania w chmurze i usługi mediów strumieniowych powodują wzrost ruchu w internecie. Netflix (video na życzenie), który wymaga wysokich prędkości pobierania danych przez użytkowników, wywołał w USA debatę na temat neutralności sieci.
- h) Działania konieczne do optymalizacji korzyści i złagodzenia niekorzystnych skutków internetu stanowią podstawę agendy cyfrowej UE. Agenda cyfrowa nie tylko pobudza rozwój europejskiej gospodarki internetowej, lecz dotyczy również bezpieczeństwa cybernetycznego, przestępczości komputerowej, ochrony danych, przepaści cyfrowej, wsparcia dla osób niepełnosprawnych i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji itp. Pod wieloma względami w jej przypadku chodzi raczej o zarządzanie UE niż internetem, chociaż łączy ona w sobie najistotniejsze działania potrzebne Europie, by jak najlepiej wykorzystać internet.

3. Treść komunikatu

3.1 Komisja opracowała szereg wytycznych mających na celu stworzenie podstaw dla **wspólnej europejskiej wizji zarządzania internetem**, która wzmocni rolę Europy w rozwoju internetu, będącego filarem jednolitego rynku cyfrowego i siłą napędową innowacji, wzrostu gospodarczego, a także demokracji i praw człowieka. Komisja zamierza potwierdzić wytyczne już określone w poprzednim komunikacie opublikowanym w 2009 r. ⁽¹⁾, wzmacniając model zarządzania oparty na udziale wielu zainteresowanych stron.

3.2 By zrekompenzować brak ogólnej kontroli, pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych utworzono Forum Zarządzania Internetem (IGF). Rozwój tego forum jest drugim tematem komunikatu Komisji. Biorąc pod uwagę wyrażone w nim obawy związane z IGF i ambicję, by uczestniczyć w kontroli ICANN, nie można się oprzeć wrażeniu, że celem komunikatu jest kontrola polityczna internetu. EKES uważa, że rozwiązanie kwestii zarządzania technicznego i operacyjnego, takich jak kwestie wskazane w podpunktach a), e) i g) powyżej, również wymaga koncentracji i działania.

3.3 Wizja europejska opiera się na zestawie zasad wspólnych na szczeblu europejskim, takich jak obrona praw człowieka oraz wartości demokratycznych (jak zapisano w Powszechnej deklaracji praw człowieka, Międzynarodowym pakiecie praw obywatelskich i politycznych, europejskiej konwencji praw człowieka oraz Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej), promowanie jednolitej i niepodzielonej sieci, w ramach której decyzje podejmuje się w oparciu o zasady przejrzystości, odpowiedzialności i włączenia wszystkich zainteresowanych stron. Spośród podmiotów, którym przypisuje się wysoki poziom współpracy, w komunikacie wyraźnie odniesiono się do Forum Zarządzania Internetem (**IGF – Internet Governance Forum**) (organizacji utworzonej na Światowym Szczyście Społeczeństwa Informacyjnego (World Summit on the Information Society – WSIS) ustanowionym przez ONZ w rezolucji nr 56/183 (z dnia 21 grudnia 2001 r.)), Internetowej Korporacji ds. Nadawania Nazw i Numerów (**ICANN – Internet Corporation for Assigned Names and Numbers**) oraz internetowego organu rejestracyjnego (**IANA – Internet Assigned Numbers Authority**).

3.4 Podejście Komisji do kwestii zarządzania internetem podsumowano akronimem **COMPACT**: internet jako przestrzeń odpowiedzialności obywatelskiej (*Civic responsibilities*), jeden niepodzielny zasób (*One unfragmented resource*) zarządzany w sposób oparty na udziale wielu zainteresowanych stron (*Multistakeholder approach*) w celu wspierania demokracji i praw człowieka (*Promote democracy and Human Rights*) w oparciu o solidną architekturę techniczną (*Architecture*), która jest źródłem zaufania (*Confidence*) i sprzyja przejrzystości zarządzania (*Transparent governance*) zarówno bazową infrastrukturą internetu, jak i usługami wykonywanymi przy jej użyciu. Podejście to oparte jest na programie z Tunisu na rzecz społeczeństwa informacyjnego (*Tunis Agenda for the Information Society*) z 18 listopada 2005 r., którego zasady, jak się wydaje, niestety nie znajdują poparcia na szczeblu globalnym, a jedynie w niektórych państwach i tylko na ograniczonych obszarach geograficznych [np. zalecenie Rady OECD w sprawie zasad kształtowania polityki dotyczącej internetu (2011 r.) i deklaracja G8 z Deauville (2011 r.)].

3.5 Komisja proponuje w szczególności:

- zdefiniowanie spójnego zestawu zasad zarządzania internetem wraz ze wszystkimi zainteresowanymi stronami;
- wspieranie IGF i jasne określenie roli organów publicznych;
- globalizację ICANN, zgodnie z ustalonym harmonogramem, i funkcji IANA, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa i stabilności systemu nazw domen;

⁽¹⁾ COM(2009) 277 final.

- zainicjowanie w 2014 r. działalności Globalnego Obserwatorium ds. Polityki wobec Internetu (GIPO – Global Internet Policy Observatory) jako narzędzia dla społeczności międzynarodowej;
- rozpoczęcie szerokich konsultacji społecznych w sprawie udziału wszystkich zainteresowanych stron w formułowaniu przyszłej europejskiej polityki zarządzania internetem;
- stworzenie mechanizmów uporządkowanych, które pozwolą na udział w podejmowaniu decyzji technicznych w celu zapewnienia ich zgodności z zasadą poszanowania praw człowieka;
- zwiększenie zaufania do działalności internetowej, w szczególności do ochrony danych oraz bezpieczeństwa sieci i informacji;
- szczegółowa analiza ryzyka pojawienia się na szczeblu międzynarodowym kolizji przepisów i jurysdykcji w odniesieniu do internetu.

4. Ocena i uwagi

4.1 Komisja proponuje utworzenie wspólnej europejskiej wizji zarządzania internetem, która pozwoli na to, aby UE w przyszłości odgrywała ważną rolę, zarówno pod względem gospodarczym, jak i politycznym oraz społecznym. Jest to bardzo ważna decyzja, która zapewni silny bodziec dla rozwoju gospodarczego państw członkowskich, a także przyczyni się do konsolidacji zasad demokracji i praw człowieka.

4.2 Zrównoważone zarządzanie musi opierać się na udziale wielu zainteresowanych stron, czyli zgodnie z definicją zawartą w programie z Tunisu powinno obejmować rządy, sektor prywatny, społeczeństwo obywatelskie, organizacje międzyrządowe i międzynarodowe, społeczność akademicką i środowisko techniczne.

4.3 Podejście oparte na przestrzeganiu zasad

4.3.1 W pierwszej kolejności EKES przypomina o tym, co zostało stwierdzone w licznych opiniach wydanych w ciągu ostatnich kilku lat na temat znaczenia internetu jako niezbędnego warunku rozwoju gospodarczego, zatrudnienia, innowacji technologicznych i integracji społecznej. EKES zawsze wyrażał pełne i zdecydowane poparcie dla społeczeństwa informacyjnego, strategii „Europa 2020” i agendy cyfrowej, przedstawiał liczne propozycje, a czasami również formułował słowa krytyki.

4.3.2 Celem jest sprawienie, by UE odgrywała pierwszoplanową rolę w zakresie rozwoju infrastruktury cyfrowej, przede wszystkim szybkiego internetu szerokopasmowego gwarantowanego dla wszystkich obywateli, w zakresie tworzenia jednolitego rynku cyfrowego charakteryzującego się bogactwem treści europejskich i narzędzi integracji, w zakresie przewyższania wykluczenia cyfrowego dzięki upowszechnianiu kultury informatycznej, w zakresie projektowania europejskiej chmury obliczeniowej⁽²⁾, a także w zakresie ustanowienia odpowiednich norm ochrony przed cyberprzestępczością, naruszaniem prywatności, kradzieżą tożsamości i zagrożeniami dla dzieci oraz w zakresie prawa do bycia zapomnianym.

4.3.3 **Komitet w pełni popiera dążenie Komisji do zapewnienia zdecydowanego wsparcia dla obrony i propagowania praw podstawowych i wartości demokratycznych**, jak również koncepcji prawnej jednolitej sieci podlegającej, podobnie jak inne obszary, jednolitym przepisom wspólnotowym, a nie „podzielonej” i objętej różnymi, potencjalnie sprzecznymi ze sobą regulacjami krajowymi. Jest to konieczne w celu utworzenia jednolitego obszaru europejskiego, który będzie sprawny, zrównoważony i dostępny dla samorządów, obywateli, przedsiębiorstw i organizacji non-profit⁽³⁾.

4.3.4 Komitet podziela wyrażone przez Komisję obawy dotyczące naruszenia wolności wypowiedzi w związku z blokowaniem portali społecznościowych przez Agencję ds. Informatyzacji i Łączności Turcji, a także obawy dotyczące środków odnoszących się do wolności wypowiedzi zawartych w ostatnim pakiecie ustaw antyterrorystycznych zatwierdzonym przez parlament rosyjski.

4.4 Ramy zarządzania oparte na współdziałaniu

4.4.1 EKES zwraca uwagę na to, że komunikat zawiera **niewyczerpującą definicję zarówno koncepcji zarządzania, do którego powinna przyczynić się UE, jak i instrumentów**, które miałyby zapewnić procesy decyzyjne dotyczące internetu oparte na udziale wielu zainteresowanych stron, jak to miało miejsce w przypadku propozycji działań zawartych w komunikacie pt. „Europejska agenda cyfrowa”⁽⁴⁾. W ramach ogólnego wspólnego zarządzania można w sposób bardziej szczegółowy zdefiniować jego szczeble i tryby.

⁽²⁾ Dz.U. C 107 z 6.4.2011, s. 53–57; Dz.U. C 318 z 29.10.2011, s. 9; Dz.U. C 229 z 31.7.2012, s. 1; Dz.U. C 161 z 6.6.2013, s. 8; Dz.U. C 76 z 14.3.2013, s. 59–65.

⁽³⁾ Dz.U. C 67 z 6.3.2014, s. 137.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 54 z 19.2.2011, s. 58.

4.4.2 Odnosząc się do pozytywnych doświadczeń państw członkowskich i państw trzecich, Komisja wspiera **unikalną inicjatywę rozwoju platformy GIPO** (ważna i pozytywna inicjatywa), zastrzegając sobie możliwość przekazania dodatkowych propozycji operacyjnych po przeprowadzeniu **najbliższych konsultacji społecznych**. W związku z przygotowaniem komunikatu przeprowadzono już szerokie konsultacje, jednak nie dostarczyły one więcej konkretnych danych dla propozycji zawartych w komunikacie, a przede wszystkim ujawniły zbyt małe zaangażowanie ze strony instytucji i zainteresowanych stron.

4.4.2.1 Komisja powinna bardziej szczegółowo określić specyficzną rolę i wartość dodaną UE jako takiej oraz wyjaśnić, jakie mogą być oczekiwania w stosunku do poszczególnych państw, w szczególności w świetle celów Europejskiej agendy cyfrowej; powinna także ustalić kompetencje wyłączne i wspólne, również w celu uniknięcia ich nakładania się i ewentualnych konfliktów.

4.4.3 EKES wyraża zaniepokojenie z powodu słabego zainteresowania i poważnego niedocenienia w państwach członkowskich i wśród wszystkich zainteresowanych stron kwestii o fundamentalnym znaczeniu dla przyszłej polityki gospodarczej i społecznej Unii. EKES wzywa Komisję do wprowadzenia środków, które będą stanowić bezpośrednie bodźce do zajęcia się sprawami ochrony praw obywatelskich dla rządów, środowiska biznesu i organizacji pozarządowych, a w szczególności dla organizacji konsumenckich, które nie zostały wymienione w komunikacie.

4.4.4 W ostatnich latach EKES opracował szereg opinii dotyczących internetu, w szczególności agendy cyfrowej, i powinien być zaangażowany w te działania.

4.5 Globalizacja podstawowych decyzji dotyczących internetu

4.5.1 Inny ważny aspekt dotyczy **działań na szczeblu międzynarodowym, jakie UE jako całość powinna prowadzić** w odniesieniu do zarządzania wszelkimi środkami komunikacji elektronicznej oraz w odniesieniu do praw obywatelskich. W komunikacie nie sprecyzowano, w jaki sposób należy realizować te inicjatywy na szczeblu międzynarodowym.

4.5.2 Jest to tym bardziej istotne, jeśli weźmie się pod uwagę fakt, że w czasie skandalu Datagate ujawniona została **słabość UE**, która na szczycie w Brukseli w październiku 2013 r. nie była w stanie zająć zdecydowanego wspólnego stanowiska, a prezentowała różne stanowiska na arenie międzynarodowej.

4.6 Proces z udziałem wielu zainteresowanych stron: globalizacja icann

4.6.1 Komitet zwraca uwagę na potrzebę stworzenia ram strategicznych. Skoro zarządzanie siecią nie może pozostać w kompetencji rządu Stanów Zjednoczonych, należy szczegółowo określić system oparty na udziale wielu zainteresowanych stron, aby zapewnić jego pełną reprezentatywność. Należy znaleźć właściwą równowagę między instytucjami rządowymi, dużymi spółkami, które odpowiadają za interesy akcjonariuszy, i organizacjami pozarządowymi, które bezpośrednio reprezentują obywateli.

4.6.1.1 EKES wspiera tworzenie innowacyjnych narzędzi informatycznych, takich jak GIPO, jako ważnych źródeł informacji dla społeczności międzynarodowej w celu monitorowania polityki regulacyjnej dotyczącej internetu i nowych technologii, a także ułatwiania wymiany pomiędzy różnymi forami. Jest to korzystne zwłaszcza dla tych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, którzy posiadają ograniczone zasoby.

4.6.2 **Jeżeli chodzi o ICANN i IANA**, organ techniczny ostatecznie ogłosił rozpoczęcie procesu globalnego zarządzania powierzonymi funkcjami technicznymi z udziałem wielu zainteresowanych stron od września 2015 r., tj. od daty wygaśnięcia umowy zawartej z rządem Stanów Zjednoczonych na zarządzanie krajowymi domenami najwyższego szczebla. EKES wzywa Komisję, by jasno określiła, jaka powinna być rola UE w strukturach przyszłego organu ponadnarodowego, i by domagała się jednego przedstawiciela politycznego oraz jednego przedstawiciela technicznego w zarządzie nowego ICANN.

4.6.3 Ważne jest również wsparcie Komisji w zakresie umacniania IGF jako forum do prowadzenia dyskusji pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami. EKES wyraża nadzieję, że UE odegra istotną rolę podczas następnego IGF, które odbędzie się w Stambule we wrześniu bieżącego roku, dzięki zdecydowanym wspólnym działaniom Komisji, państw członkowskich i społeczeństwa obywatelskiego w oparciu o treść komunikatu.

4.7 Budowanie zaufania

4.7.1 Na szczeblu wewnątrzspółnotowym ważne jest, aby Komisja odpowiednio podkreśliła w komunikacji potrzebę **budowania zaufania do internetu za pomocą instrumentów prawnych, które wspomagają bezpieczeństwo, stabilność i odporność**, takich jak reforma ram regulacyjnych w zakresie ochrony danych osobowych oraz dyrektywa w sprawie bezpieczeństwa sieci i danych.

4.7.2 Po przedstawieniu sprawozdania przez Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w związku z wydarzeniami Datagate Parlament Europejski postanowił przyjąć akt „Habeas corpus w europejskiej przestrzeni cyfrowej – ochrona praw podstawowych w epoce cyfrowej” w drodze konkretnych działań, które będą stanowić plan priorytetowy na kolejną kadencję.

4.7.3 EKES będzie uważnie śledził te działania oraz realizację działań przewidzianych w „pakiecie telekomunikacyjnym” dotyczących wdrożenia jednolitego rynku telekomunikacyjnego ⁽⁵⁾.

4.8 Normy techniczne kształtujące internet

4.8.1 **Kluczowym aspektem są normy techniczne.** Otwarty i ponadnarodowy charakter sieci oznacza, że zdefiniowanie norm technicznych odbywa się niezależnie od porządku publicznego ustalonego na szczeblu poszczególnych państw lub regionalnych struktur międzyrządowych, w drodze pewnego rodzaju samoregulacji społeczności technicznej, uzgodnionej z instytucjami tylko w niektórych przypadkach. Decyzje te mogą mieć wpływ na prawa obywateli, w tym prawo do wolności wypowiedzi i do ochrony danych osobowych (również prawo do bycia zapomnianym) oraz na bezpieczeństwo użytkowników i dostęp do treści, a zatem konieczne jest **dokonanie konkretnych wyborów i wydanie zaleceń w celu zapewnienia zgodności tych technicznych wyborów z prawami człowieka.**

4.8.2 EKES popiera wniosek Komisji w sprawie organizowania seminariów z udziałem międzynarodowych ekspertów z różnych dziedzin prawno-społecznych i gospodarczych oraz nauk technicznych służących zapewnieniu spójności między istniejącymi ramami prawnymi a nowymi formami ustalania norm w sieci internetowej.

4.8.3 W dziedzinie konkurencji i wolnego rynku należy również zająć się problemem, jaki powstaje w sytuacji, kiedy niewiele algorytmów prywatnych kontroluje dane osobowe, metadane i dochody z reklam lub z praw autorskich ⁽⁶⁾.

4.9 Kolizja jurysdykcji i przepisów prawa

4.9.1 Jeżeli chodzi o **aspekty prawne dotyczące internetu**, stworzenie jednolitego rynku cyfrowego do 2015 r. zostało zdecydowanie zatwierdzone przez Komisję i wiąże się to z harmonizacją przepisów krajowych i międzynarodowych odnoszących się do transakcji on-line. EKES popiera zamiar Komisji dotyczący przeprowadzenia **analizy ryzyka kolizji jurysdykcji i przepisów prawa na szczeblu międzynarodowym**, które to zjawisko często potęgują regulacje wydawane przez poszczególne niezależne organy regulacyjne.

4.9.2 EKES zauważa, że w komunikacji w ogóle nie wspomniano o **neutralności sieci**, która skądinąd została uznana za kwestię podstawową w agendzie cyfrowej. EKES, podobnie jak w swych wcześniejszych opiniach, wyraża zaniepokojenie w związku z inicjatywami prawnymi będącymi przedmiotem dyskusji w Stanach Zjednoczonych i „należy, by zasady otwartego internetu i neutralności sieci zostały jak najszybciej formalnie ujęte w prawie UE, przy czym należy oczywiście pamiętać o postępie technicznym (najnowocześniejszych technologiach) w tej dziedzinie” ⁽⁷⁾.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 177 z 11.6.2014, s. 64.

⁽⁶⁾ COM(2012) 573.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 139–145.

4.10 *Internet integracyjny*

4.10.1 Komitet podkreśla znaczenie fundamentalnego aspektu: integracji. W celu stworzenia warunków dla społeczeństwa prawdziwie integracyjnego wysiłki UE na rzecz globalnego zarządzania internetem muszą wiązać się z propagowaniem polityki integracji w zakresie ICT (w 2006 r. ministrowie państw członkowskich Unii Europejskiej, państw przystępujących i kandydujących do UE, państw należących do EFTA (Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu) i innych państw, odpowiedzialni za politykę e-integracji, podpisali deklarację ryską na marginesie konferencji ministerialnej „ICT na rzecz społeczeństwa integracyjnego”, w której przewidziano szereg zobowiązań, jakie należy podjąć w celu zapewnienia wdrożenia rozwiązań ICT na rzecz osób starszych oraz w zakresie dostępności elektronicznej w UE). Komitet uważa, że w komunikacie należałoby przyjąć zasadę, zgodnie z którą dostępne i łatwe w użyciu ICT uznaje się za podstawowe narzędzia dla osób niepełnosprawnych służące zapewnieniu dostępu i skutecznej realizacji zasady równych szans.

Bruksela, 10 lipca 2014 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE
